

Blikket i det Tilfælde, at hvis vi slippe Island udaf Hænderne uden det Tilskud, som det nu har, og sige til Islænderne: Nu kunde I styre Eder selv, da gjøre vi en ligesaa stor og større Uret, end om vi gjorde det Samme ved Theatret. Vi have oplært dem til at sende Folk til Kjøbenhavn, som der have vænnet sig af med at spise Klippfisk og nu forlange bedre Føde, bedre Klæder og bedre Morstab, og naar vi saa have latiniseret og ferniseret dem, saa sende vi dem tilbage, naar de ikke længere ere skikke til at leve paa Island. Nu for Dieblirket at ville berøve dem Midlerne til at vedligeholde dette forghldte Skrallemandsværk, kunne vi ligesaa lidt gjøre mod dem, som vi kunne gjøre det mod os selv. Vi kunne meget godt idag sige til os selv: Vor Stilling er i denne Henseende vrang, vi maae rette derpaa og spare mere paa Udgiften — men vi kunne imorgen, naar vi skulle til at gjøre det, ikke gjøre det, vi kunne derimod gjøre det i Tidens Løb, gjøre det med Fasthed og Sikkerhed, naar der er den sælles Bevidsthed hos Regjeringen og os, at vi ville det og ikke ville Mere deraf, end der til enhver Tid kan gjøres med Forstand. Saaledes er det ogsaa med Island. Vi maae give Islænderne tilbage til dem selv med omtrent saa stort et aarligt Tilskud, som de nu have; i hvilken Grad det kan aftage lidt efter lidt, og om det kan aftage, maa moment overveies. Denne Sag har været gjort til Gjenstand for Overveielse saavel af en Commission som af et tidligere Ministerium; at Forslaget dertil ikke er kommet frem i dette Aar, har den samme Grund, som gjælder med Hensyn til alle denne Art Forslag. Det passer i dette Dieblik, i nærværende Finantsaar ikke at binde os til et aarligt Tilskud af, jeg troer omtrent 29,000 Rd., i en Række af Aar; det vilde see besynderligt ud, og vi kunde aldrig have valgt noget slettere Dieblik til at gjøre det. Lader os altsaa leve med den Forvisning i vort Sind, at, dersom vi blive ved at leve, rigtigt at leve, leve fuldt og ikke i national Uffindighed skaffe os af med det halve Land og fortsætte disse uheldige Metoder til at miste Land, istedetfor at vinde det, vi da ville lade Islænderne vide, at vi ikke glemme dem, ikke svigte dem, at vi, saasnart det kun

staaer i vor Magt, vi og Regjeringen i Fællesskab ikke ønske Noget hellere end at overgive dem til dem selv og betale for at være frie for dem. Men lader os ikke gribe til nu strax med et maaste ugheldigt Egtelsskabsløfte at bilde dem ind, at de skulle giftes, naar der dog ikke bagefter kan søges Bielse.

Jeg har endnu kun tilbage et Par Ord om § 6. Skjøndt jeg ganske deler den Mening, at hele Finantsforvaltningen for Kongeriget og Alt, hvad dertil hører, maa komme og sandsynligviis vil komme til at ligge ved Rigsdagen, blandt Andet, fordi den i Rigsraadet har faaet en saa unaturlig Skikkelse, at næsten Enhver, der havde med Finantsvæsenet at gjøre, i sit inderste Sind lo ad den der stedfindende Ordning, saa lader os dog nu, da det næstkommende Budget allerede er forpagtet, da Indtægter, som her staaer, ere givne til et andet Budget, som, hvad enten man kommer til at hænge sammen eller ikke, enten maa omgjøres af den Forsamling, som til den Tid bliver raadende derover, eller bestaae, som det nu er, og hente sine Indtægter herfra, lader os altsaa, siger jeg, ikke i dette Dieblik forbyde os i Materier, som ikke for Tiden ligge for, og som der er Mulighed eller Sandsynlighed for ikke engang ville ligge for, naar vi stilles, men først i en senere Periode. Lader os ikke gjøre os Rivet suurt ved at tænke paa denne Omstændighed i dette Dieblik, eftersom vi dog ikke kunne forandre det Allermindste i Virkeligheden og ellers i Formen have nogen Magt dertil. So mindre vi her lægge videre Vægt paa den Materie, som det første Medlem, der talte derom, saa ivrig beskæftigede sig med, des sikrere ere vi paa at gjøre Erobringen. Naab „Vagt i Gevær!“, saa lykkes Overfaldet ikke; men glide I roligt hen derover som en sindig, forstandig og rolig Støtte for den Regjering, der er tilstede, saa vil Regjeringen finde Eder som dem, der kunne bruges og være nyttige og passe for Land og Stat. Andre have ikke havt den samme Lykke, som vi kunne have.

Finantsministeren: Da den ærede Tale, som sidst satte sig, henvendte et Par Spørgsmaal directe til Finantsministeren, skal jeg ikke undlade strax at besvare dem, saameget